

Patronen doorbreken met Safe Path Jeugdzorg

Safe Path Jeugdzorg helpt jongeren en hun netwerk om inzicht te krijgen in hun interactie- en gedragspatronen. Hoe ontstaan ze? En hoe kunnen jongeren samen met hun netwerk negatieve patronen doorbreken? Patrick Wasserman, jeugdzorgwerker bij Bureau Jeugdzorg Limburg, en Kim van Oorsouw, psycholoog en universitair docent bij de Universiteit Maastricht, vertellen over het SWING-project van het NJI, Safe Path Jeugdzorg.

Safe Path coaches

Safe Path is een intensieve begeleidingsvorm voor de jongere en zijn of haar netwerk. Bij de start van het project volgde Wasserman een training tot Safe Path coach. Als Safe Path coach begeleidt hij een jongere en diens netwerk. De Universiteit van Maastricht verzorgde de training en ondersteunt voor de duur van het project de Safe Path coaches bij de uitvoering. Wasserman is enthousiast over de samenwerking met de universiteit: "We wijken af van de gebaande paden. Door deze samenwerking komen we op andere ideeën, andere oplossingen en tot een andere aanpak. De aanpak is creatief en oplossings- en procesgericht. Op forensisch gebied bieden de onderzoekers van de Universiteit Maastricht heel veel kennis over stoornissen en ontwikkelingen."

Jongere én netwerk

In netwerkbijeenkomsten en individuele gesprekken werkt de Safe Path coach nauw samen met de jongere, het netwerk en de jeugdzorgwerker van de jongere. Iedereen die bij een jongere betrokken is, leert samen dezelfde taal te spreken. Tegelijkertijd heeft de Safe Path coach doorlopend individuele gesprekken met zowel de jongere als het netwerk. Hierdoor zijn er korte lijntjes. Wasserman: "Het valt me op dat het een heel persoonlijke benadering is. We leggen echt een relatie met het netwerk rondom de jongere. Door zo nauw samen te werken met jongere en netwerk leveren we meer maatwerk dan we met andere methodes deden."

Schematherapie

Schematherapie is een van de basiselementen van Safe Path. Van Oorsouw ondersteunt Safe Path Coaches bij de toepassing hiervan. "Om een patroon te kunnen doorbreken moet je inzicht krijgen in de vraag waar die patronen vandaan komen en daar helpen we bij. Waarom gaat een jongere over een bepaalde grens die wij juist gesteld hebben? Waarom gaat iemand in de aanval? Bijvoorbeeld omdat hij zich afgewezen voelt. Het gaat om het inzichtelijk maken van patronen bij een jongere maar ook bij het netwerk. Je kunt elkaar daar dan op aanspreken. We gebruiken hierbij modi-kaarten. Dit zijn kaartjes met afbeeldingen van bepaalde modi (*pijnlijke gevoelens ontstaan in de kindertijd*), copingmethoden (*hoe zorg ik ervoor dat ik geen last heb van die gevoelens*) en gezonde strategieën (*hoe stuur ik bij op het moment dat ik me bewust ben van mijn patronen*). Als een jongere zich afgewezen voelt door een ouder of vriend dan kan drugs gebruiken of een ander kleineren zijn manier van coping zijn. Met de kaarten maak je voor de jongere en het netwerk inzichtelijk waar bepaalde reacties vandaan komen. Hierdoor kun elkaars gedrag begrijpen en een gezonder alternatief te kiezen. Ook helpt het om vriendelijker te zijn voor jezelf en voor anderen als dingen niet in een keer goed gaan."

Positieve psychologie

Een tweede element van Safe Path Jeugdzorg is positieve psychologie. Dat wil zeggen dat we kijken naar de sterke kanten van een jongere en daar gebruik van te maken. Wasserman: "De focus ligt niet op wat fout is of fout gaat, maar op wat goed gaat. De coaches gaan op zoek naar kwaliteiten waarover de jongere en het netwerk beschikt, want die zijn er altijd".

Eerste ervaringen

Sinds de start van het project is Safe Path Jeugdzorg in drie casussen ingezet. Van Oorsouw: "De eerste ervaringen zijn positief. Dat geldt voor zowel de individuele afspraken met de jongere als voor het organiseren van de netwerkbijeenkomsten. Je merkt aan de jongere en het netwerk dat zij zich meer bewust zijn van hun eigen handelen en dat zij positiever reageren op elkaar. Om uitspraken te kunnen doen over de effectiviteit moeten we echt nog meer gezinnen en jongeren begeleiden." Patrick Wasserman vult aan: "We proberen zo goed mogelijk in te spelen op de behoefte en de problemen van de jongere en het netwerk. We analyseren en evalueren maandelijks onze inzet." De pilot is inmiddels afgerond maar we willen er graag mee verder. Op dit moment zijn we aan het bedenken hoe we Safe Path Jeugdzorg verder kunnen inzetten zodat er meer ervaring opgedaan kan worden". Wordt zeker vervolgd dus!

Voor meer informatie over Safe Path Jeugdzorg kan je contact opnemen met Marije Post

E-mail: marije.post@bzlimburg.nl

Tel: 088 007 3167

De pilot Safe Path Jeugdzorg wordt in samenwerking met de Universiteit Maastricht uitgevoerd onder begeleiding van David Bernstein, professor in de forensische psychotherapie en grondlegger van Safe Path.